

Напрямок: Виховання особистості у вимірі нових освітніх реалій

Продан Любов Анатоліївна

старший викладач

кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти

Миколаївського обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ У ВИМІРІ НОВИХ ОСВІТНІХ РЕАЛІЙ

Реформування системи освіти України та впровадження Концепції «Нова українська школа» спрямовує увагу педагогічної громадськості на процес виховання, що ґрунтується на цінностях: морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе й інших людей) і соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови та культури, патріотизм, бережне ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність).

Сьогодні в Україні докорінно змінюють підходи до виховання, спрямовуючи їх на розвиток всебічно розвинутої, креативної особистості. Досягнення нової якості життя в ХХІ ст. можливе лише за умови глибинного реформування освіти, адаптації системи освіти до проблем сталого розвитку суспільства. Річ в тому, що навчання пов'язане лише з обмеженим обсягом знань, вмінь, навичок, необхідних для життя. Воно має справу із, так би мовити, скінченними величинами. Не випадково Я. А. Коменський порівнював навчання з годинниковим механізмом, який працює чітко й точно, тобто технологічно і одноманітно. Але людський досвід вміщує, крім кінцевих знань, ще й систему безмежних знань, з якими має справу виховання [1]. Особистість, яка виступає об'єктом виховання, має необмежену відкритість для встановлення довільних зв'язків з усім оточуючим її світом, що не замикається на освіті. Виховання пов'язане з розвитком цілісної особистості, з її

самопізнанням, самовдосконаленням, тобто з безмежністю. Адже розвиток особистості неможливо обмежити сталими, визначеними рамками. А зробити це можливо лише одним шляхом – перетворити різнобарвний оточуючий простір на виховний, який може забезпечити синергію навчання і виховання [5, с.62].

Метою виховної роботи закладу загальної середньої освіти є саме підтримка і вдосконалення органів учнівського самоврядування. Так ми можемо підготувати покоління дітей, які з впевненістю будуть керувати власним життям. Молодші школярі, беручи участь у спільних видах діяльності, вчаться будувати свої взаємини з однолітками, входити в колектив однолітків; у них виникає потреба до взаємовимогливості та взаємодопомоги. Тому перед педагогом постає важливе завдання: вирізняти мотиви вчинків, роз'яснюючи дитині їхню сутність і правильність у різних типових життєвих ситуаціях, надаючи їй можливість емоційного «переживання» разом із практичним застосуванням здобутих знань [2, с.2-4]. Саме в шкільні роки діти вчаться приймати рішення самостійно, зважуючи всі «за» і «проти», відповідати за свої вчинки, вибір. Вони починають володіти критичним підходом до ситуації та вже сповна можуть вдатися до самокритики. В швидкому потоці суспільних змін не кожна дитина зможе зорієнтуватись, для цього школа їм і потрібна, щоб мати змогу для підготовки і адаптації в суспільних процесах. В Новій українській школі модель виховання орієнтується на особистісно зорієнтовану, тобто виховання індивідуальної особистості, створення умов для саморозвитку і самонавчання, визначення можливостей і цілей життя учнів.

Підвищення кваліфікації на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти передбачає системну підготовку вчителів початкових класів до реалізації концепції Нової української школи, де одним з ключових компонентів є наскрізний процес виховання, який формує цінності. Адже так важливо сформулювати життєві пріоритети в тому віці, у якому людина ще піддається впливу і в неї закладаються основи свідомого світосприйняття. Виховна робота має на меті не лише формування в учнів понять «можна» чи

«не можна», «потрібно» і «правильно», але й робить вагомий внесок у становлення освіченої, талановитої, гармонійно розвиненої особистості. Тому, виховуючи дітей, учитель повинен чітко планувати свою роботу, вивести систему послідовних дій, що сприятимуть поступовому й ефективному результату [4].

Формування особистості дитини передбачає подолання труднощів, протиріч у її житті. Важливо, щоб це сприймалося як вияв закономірностей розвитку (нерівномірність, стрибкоподібний характер, причинно-наслідкова обумовленість, вибіркоче ставлення дитини до виховних впливів), тоді складнощі, протиріччя, несподівані результати не викликать розгубленості у педагога [2, с.24].

Отже, освіта – є основою розвитку суспільства, одним з факторів соціальної стабільності, джерелом зростання інтелектуального ресурсу і духовно-морального потенціалу населення держави.

Список використаних джерел:

1. Артемова В. Історія педагогіки України : Підручник. / В. Артемова – К. : Либідь, 2006. – 424 с.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : Посібник для студентів вищих навчальних закладів. / О. Вишневський – Дрогобич : Коло, 2006. – 326 с.
3. Джуринский А. Н. История зарубежной педагогики : учеб. пособие для вузов / А. Н. Джуринский. – М. : ФОРУМ – ИНФРА-М, 1998. – 272 с.
4. Концепція «Нова українська школа» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Саух П.Ю. Сучасна освіта: портрет без прикрас. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – С. 26–28, 33–35.